

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีความสำคัญยิ่งในด้านที่เป็นกฎหมายหลักหรือกฎหมายสูงสุดของประเทศดังที่ ธานินทร์ กรัยวิเชียร และอภิชน จันทรเสน (๒๕๔๖: ๗๓) อธิบายความหมายของรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดนี้ไว้ว่า

“รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงสุด กำหนดเรื่องผู้ใช้อำนาจอธิปไตย อำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ของรัฐสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของชนชาวไทย และวางหลักเกณฑ์ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายมีประเภทใดบ้าง มีหลักเกณฑ์วิธีการในการตราขึ้นใช้บังคับอย่างไรมีศักดิ์ในลำดับใดก็ย่อมเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และเมื่อรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงสุดแล้ว กฎหมายอื่น ๆ ที่มีศักดิ์ต่ำกว่าก็จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้”

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นจำนวนมากตลอดระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยกว่า ๗๐ ปี กล่าวคือ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับแรกตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รวมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ประกาศใช้แล้วทั้งสิ้น ๑๖ ฉบับ (สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๓๕)

ในอดีตมีผู้กล่าวถึงหรือศึกษาเรื่องภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไว้จำนวนน้อยมาก ส่วนใหญ่มีผู้กล่าวถึงรวมไปกับภาษากฎหมายอื่น และมักแสดงความคิดว่าภาษากฎหมายไทยว่าเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ดังที่ ธานินทร์ กรัยวิเชียร และอภิชน จันทรเสน (๒๕๔๖: ๕๑) อธิบายลักษณะโวหารที่ใช้ในคัมภีร์กฎหมายว่า “โวหารที่ใช้ในคัมภีร์กฎหมายต่างกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมาก และก็ต่างกับโวหารกฎหมายอื่น ๆ ด้วย ” ความคิดนี้มีนักวิชาการหรือนักวิจัยที่ศึกษาภาษากฎหมายไทยหลายคนแสดงความคิดเห็นสนับสนุน เช่น ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ (๒๕๒๕) กาญจนา โรจนพานิช(๒๕๓๕) และวิทา มหาคุณ (๒๕๔๕)

ในจำนวนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้ง ๑๖ ฉบับนี้ มีเพียงฉบับเดียวที่ชาคริต อนันทรามัน (๒๕๓๘) นำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ คือศึกษาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ส่วนตัวอย่างข้อมูลที่ ชานินทร์ กรัยวิเชียร (๒๕๑๑) กล่าวไว้ในหนังสือภาษากฎหมายไทยนั้นเป็นตัวอย่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ข้อมูลที่ วิชา มหาคุณ (๒๕๔๕) กล่าวไว้ในเอกลักษณ์ของภาษากฎหมายไทยเป็นเพียงตัวอย่างเดียวจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ส่วนเดโช สวานานนท์(๒๕๔๑) และคณิน บุญสุวรรณ(๒๕๔๗) ได้รวบรวมศัพท์ไว้โดยมิได้กล่าวถึงเกณฑ์การคัดเลือกศัพท์ที่นำมาอธิบายศัพท์ที่ปรากฏจึงมีศัพท์ทั้งรัฐธรรมนูญและศัพท์อื่น ๆ ที่ผู้เขียนเพิ่มเติม

ในงานศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ของชาคริต อนันทรามัน (๒๕๓๘) ส่วนหนึ่งเน้นการให้ข้อมูลด้านประวัติของรัฐธรรมนูญ อีกส่วนหนึ่งศึกษาวิเคราะห์ทางด้านภาษา ซึ่งกล่าวถึงเรื่องการตีความศัพท์เฉพาะในกฎหมายรัฐธรรมนูญ เรื่องการใช้ตัวเลขจำนวน ราชศัพท์และอักษรย่อ การใช้ภาษาไทยในคำปฏิญาณตน การใช้คำเชื่อม การแบ่งประเด็นในกฎหมายรัฐธรรมนูญ การอ้างอิงหรือการอ้างถึงกฎหมาย และการใช้คำและข้อความ

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์สนใจศึกษาภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๘)^๑ คือฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ด้วยเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีความสำคัญมากต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย เนื่องจากเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่มีกระบวนการยกร่างและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่พิเศษกว่าฉบับอื่นในอดีต เพื่อตอบสนองคำเรียกร้องของประชาชนที่ต้องการให้มีการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้เกิดรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

ที่กล่าวว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่มีความสำคัญมากต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย เพราะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่มีกระบวนการยกร่างและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญที่พิเศษกว่าฉบับอื่นในอดีตนั้น อธิบายได้ว่า

^๑ ปีที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์หัวข้อนี้

รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.)^{*} และที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีที่พิเศษกว่าฉบับอื่นในอดีตอีก คือ ในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและประชาพิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญเป็นกระบวนการที่สำคัญเกิดขึ้น ต่างจากกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญในอดีต

ในขั้นตอนกระบวนการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ภายหลังจากการเลือกตั้งและได้ตัวแทนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจากทั่วประเทศแล้ว มีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นคือ ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คือ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ได้นำสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (อ้างถึงใน อมร รักษาสัตย์, ๒๕๔๓ : หน้าพระราชดำรัส) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสแก่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับภาษาที่ควรใช้ร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ ณ ศาลาศิติศาลัย ความบางตอนว่า

“การร่างรัฐธรรมนูญนี้เป็นงานที่ไม่ใช่ง่ายแต่ก็ไม่ใช่ง่าย สำคัญอยู่ที่แต่ละท่านจะต้องได้ศึกษาว่าในโลกนี้มีรัฐธรรมนูญหลากหลายซึ่งบางฉบับก็สั้น บางฉบับก็ยาวเป็นเหมือนหนังสือเป็นปึกใหญ่ ก็ปัญหาอยู่ที่ว่าท่านจะตัดสินใจที่จะร่างรัฐธรรมนูญยาวหรือสั้น แต่เข้าใจว่าถ้ามีข้อความมากเกินไปจะลำบากในการที่จะสร้างรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมเพราะว่าเหมือนว่าตายตัว...นอกจากนี้มีสิ่งที่สำคัญก็คือ จะต้องให้สามารถที่จะร่างกฎหมายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้โดยง่าย และไม่มีปัญหาความ ฉะนั้น การสร้างการร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงต้องมีความสำคัญคือให้แจ่มแจ้ง การร่างรัฐธรรมนูญนี้มีความยากลำบากอยู่อย่างหนึ่ง คือ ข้าพเจ้าเข้าใจว่านับเป็นอย่างเดียว คือ จะต้องสรรคำ สรรหาคำที่เหมาะสม ที่ไม่กำกวม และลงในกฎหมายที่ไม่เอนเอียง ฉะนั้นแต่ละท่านซึ่งมีความรู้ก็ต้องช่วยกันสรรหาคำที่เหมาะสม คราวนี้ที่ท่านมีอยู่ ๕๘ ตามหลักควรจะมี ๕๕ แต่เดี๋ยวนี้ท่านมีความรู้ ๕๘ คน ก็จะต้องพยายามที่จะพูดกัน เพื่อที่จะเลือกสรรคำเหล่านี้ให้เหมาะสมมิใช่ที่จะให้ตกลงกันง่ายเกินไป แต่ไม่ใช่ให้ตกลงยากเกินไป เพราะว่าท่านมีเวลาจำกัด ที่พูดวันนี้เป็นการพูดแบบคร่าว ๆ และโดยรวม แต่เข้าใจว่าท่านทั้งหลายจะมีความสามารถที่จะร่างรัฐธรรมนูญที่จะใช้

^{*} ประเทศไทยเคยมีสภาร่างรัฐธรรมนูญมาก่อนหน้านี้แล้ว กล่าวคือ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ(สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๓๕: ๑๓)

งานได้ ในกรณีนี้ ก็ขอให้ท่านทุกคนมีความสามารถและความตั้งอกตั้งใจที่แน่วแน่ และสามารถที่จะปรองดองกันหาคำที่จะมาร่างรัฐธรรมนูญนี้ด้วยดี”

แม้ว่าจะมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับภาษาที่ควรใช้ร่างรัฐธรรมนูญว่า “จะต้องสรรคำ สรรหาคำที่เหมาะสม ที่ไม่กำกวม และลงในกฎหมายที่ไม่เย็นเยื่อ” หรือพระราชดำรัสเกี่ยวกับความยาวของข้อความรัฐธรรมนูญว่า “แต่เข้าใจว่าถ้ามีข้อความมากเกินไปจะลำบากในการสร้างรัฐธรรมนูญที่เหมาะสม” หรือพระราชดำรัสที่ขอให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญปรองดองกันหาคำที่จะมาร่างว่า “ในการนี้ก็ขอให้ท่านทุกคนมีความสามารถ และความตั้งอกตั้งใจที่แน่วแน่ และสามารถที่จะปรองดองกันหาคำที่จะมาร่างรัฐธรรมนูญนี้ด้วยดี” แต่การณ์ที่เกิดขึ้นจริงกลับไม่เป็นไปตามแนวทางพระราชดำรัสที่พระราชทาน เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกวิพากษ์ได้แย่งอย่างกว้างขวางทั้งในด้านกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ ข้อบัญญัติ และที่สำคัญคือด้านภาษาที่ปรากฏเป็นข้อบัญญัตินั้น มีตัวอย่างข้อวิพากษ์ ดังต่อไปนี้

ประเด็นการวิพากษ์ด้านกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญยกตัวอย่าง เช่นที่ นรนิติ เศรษฐบุตร (๒๕๔๐ : ๘) กล่าวว่า

“มีเป็นจำนวนร้อย ๆ มาตรา นึกอะไรได้ กลัวขาดตกบกพร่องที่อื่น ก็พากันเขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญและผู้มีส่วนร่างกับผู้ที่มีส่วนแก้ไขในอดีตต่างก็พากันเอาข้อสังเกตกับข้อบัญญัติที่ตนต้องการระบุ เอามาลงไว้ในรัฐธรรมนูญหมด”

ประเด็นการวิพากษ์ ด้านภาษาในรัฐธรรมนูญ เช่นที่ อมร รักษาศักดิ์ (๒๕๓๔ : ๑๔) กล่าวว่า

“รัฐธรรมนูญฉบับของสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้มีคุณภาพสูงกว่ารัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ทุกฉบับ แม้ความบางตอนจะไม่รัดกุม รอบคอบ หรือ รุ่งรัง ยืดเยื้อ ไปบ้าง เพราะเวลาพิจารณามีน้อยมาก”

การวิพากษ์ของนรนิติ เศรษฐบุตร แสดงให้เห็นผลทางด้านภาษาที่ “ไม่รัดกุม รอบคอบ รุ่งรัง ยืดเยื้อ” ดังที่ อมร รักษาศักดิ์ กล่าวไว้

ประเด็นในด้านที่รัฐธรรมนูญ ฉบับนี้มีความยาวมาก ชวน หลีกภัย (๒๕๔๐ : ๒) ได้วิพากษ์เรื่องนี้ไว้ดังนี้

“ผมรู้สึกว่ามันยาวไป ๓๐๐ กว่ามาตรา ๓๓๖ มาตรา มีความรู้สึกว่ายาวไป ความรู้สึกที่ยาวนี้ เพราะเหตุว่าข้อความมันยาวอย่างเดียว แต่กระผมคิดว่าเนื้อหาหลายเรื่องทีเดียวที่สามารถเอาออกไปได้โดยไม่ทำให้เสียหลักกฎหมายของประเทศ”

ข้อวิพากษ์ของชวน หลีกภัย แสดงผลของข้อบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ผ่านกระบวนการร่างของสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้เรื่องกระบวนการปฏิบัติงานของผู้ร่างรัฐธรรมนูญมีผลต่อภาษาเป็นอย่างดี ดังเช่นที่ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (๒๕๔๕:๒๔) กล่าวว่า

“บรรดาอดีต ส.ส.ร. ของประเทศไทยจะต่างคนต่างร่างและต่างคนต่างคิด แม้ว่าจะอยู่ในสภาเดียวกันและช่วยกันร่างกฎกติกาฉบับเดียวกัน แต่ก็มีความเห็น ความเข้าใจ และมีการแปลความหมายกันไปคนละทางสองทาง... ลักษณะที่น่าสนใจก็คือ การที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้มีเนื้อหาที่ยาวมากพร้อมกันนั้นก็ไม่ได้มีความเห็นพ้องต้องกันเป็น “ฐานรองรับ” มากเท่าใดนัก”

ยังมีข้อวิพากษ์ของ วิษณุ เครืองาม (๒๕๔๐:๓) ซึ่งเขียนถึงผลที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของถ้อยคำ ไว้ว่า

“การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๑๖ ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ นั้น ย่อมมีผลกระทบต่อคนไทยทั่วประเทศ...หลังวันที่๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ก็คงจะมีเจ้าถ้อยหมอกความมากขึ้นฝ่ายที่จะพยายามหลีกเลี่ยงหรือหาช่องโหว่ ช่องว่างที่จะต้องใช้กำลังทุกทางในการที่จะชี้ให้เห็นว่ามีช่องโหว่ช่องว่างทำได้ แล้วมันก็มีช่องทางให้คิดอย่างนั้นเสียด้วยสิ เพราะถ้อยคำที่เขียนไว้นั้นไม่ชัดเจนหรือรัดกุมพอ”

สรุปได้ว่าประเด็นสำคัญที่ภาษาในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกวิพากษ์ คือ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเนื้อหาที่ยาวมากจึงทำให้เกิดความรุงรัง ซัดเซื้อ ข้อความบางตอนไม่รัดกุม สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีเป็นจำนวนมากทำให้ต่างความรู้ต่างความคิดในการยกร่าง คำวิพากษ์ทั้งหลายสะท้อนให้เห็นถึงการฉ้อที่เกิเกิดขึ้นจริง และไม่เป็นไปตามแนวทางพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ล่วงหน้าก่อนการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

อย่างไรก็ตามแม้ภาษาในรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะถูกวิพากษ์ในทางลบดังที่กล่าวมา แต่การวิพากษ์เหล่านี้ก็เป็นเพียงข้อสังเกตภาษาในมุมมองของนักกฎหมายและอื่น ๆ มิใช่เป็นการวิพากษ์จากนักวิชาการทางภาษา และยังไม่มีงานศึกษาใดที่ศึกษาภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เลย ผู้เขียนวิทยานิพนธ์จึงสนใจที่จะศึกษาเพราะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่มีความพิเศษกว่าฉบับอื่น ๆ ที่เคยใช้มา เรื่องประเด็นทางด้านภาษาที่ถูกวิพากษ์นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ และเป็นหน้าที่ของนักวิชาการทางภาษาควรอธิบายลักษณะภาษาที่ปรากฏอย่างแท้จริงของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวนี้ให้แก่สังคม เพราะประเด็นการวิพากษ์ที่เคยมาเป็นเพียงข้อสังเกตภาษาในมุมมองของนักกฎหมาย

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์คิดว่า ประเด็นที่ว่าภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีลักษณะที่แตกต่างกับภาษาที่ใช้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับต่าง ๆ ที่เคยใช้มาแต่อดีตอย่างไร เป็นประเด็นที่น่าสนใจค้นหาคำตอบ เพราะรัฐธรรมนูญของไทยทั้ง ๑๖ ฉบับ ทุกฉบับประกาศใช้ตามวัตถุประสงค์ของผู้ร่าง ตามสถานการณ์ของบ้านเมือง ย่อมต้องมีการเปลี่ยนแปลงสาระและภาษา ตามเวลาที่เปลี่ยนไปนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับแรกจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตามเวลายาวนานถึง ๖๕ ปี จึงควรมีงานวิจัยศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับต่าง ๆ ที่เคยใช้มาแต่อดีต

การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภาษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับต่าง ๆ ที่เคยใช้มาแต่อดีตนั้น จะช่วยให้เห็นลักษณะเฉพาะของภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มีคำกล่าวที่กล่าวไว้ในหนังสือประวัติรัฐธรรมนูญของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๒๕๓๕ : ๒) กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า

“การศึกษาเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญไทยแต่ละฉบับ ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน นอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อทางราชการแล้ว ยังอาจเป็นกระจุกส่องสะท้อนให้เราได้เหลียวดูหนทางที่เราได้เดินผ่านมาแล้ว บนวิถีทางประชาธิปไตยและจะได้นำมาเป็นบทเรียน ข้อคิด สำหรับพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของเราในวันข้างหน้า”

แม้คำกล่าวนี้จะเน้นในด้านการศึกษาเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญไทยเพื่อการพัฒนาการเมืองการปกครองไทยเท่านั้น แต่ในประเด็นของการศึกษาภาษาย่อมมีประโยชน์ต่อวงการศึกษารัฐธรรมนูญไทยในด้านที่ให้เห็นวิวัฒนาการของภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ยังมิได้มีผู้ใดศึกษามาก่อน

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์คิดว่าการศึกษาวิจัยเรื่องภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๔๐ และเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในอดีตนี้ จะให้ประโยชน์ในด้านทำให้ทราบลักษณะภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ อย่างชัดเจน เป็นแนวทางในการใช้ภาษาเพื่อร่างหรือแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ ศึกษาลักษณะภาษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

๑.๒.๒ ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภาษาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับต่าง ๆ ที่เคยใช้มาแต่อดีต

๑.๓ แนวเหตุผล ทฤษฎีที่สำคัญ หรือสมมติฐาน

๑.๓.๑ ภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีลักษณะเฉพาะ

๑.๓.๒ ภาษาในรัฐธรรมนูญมีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ ผลแห่งวิวัฒนาการดังกล่าวทำให้ภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีลักษณะแตกต่างกับภาษาที่ใช้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับต่าง ๆ ที่เคยใช้มาแต่อดีต ทั้งด้านคำ โครงสร้างประโยค และสำนวนภาษา ฯลฯ

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้เขียนวิทยานิพนธ์กำหนดขอบเขตในการวิจัยในแต่ละประเด็นดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีทั้งสิ้นรวม ๑๖ ฉบับ ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒. รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕
๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕

๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๐
๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒
๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๕
แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๕๕๕
๗. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒
๘. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑
๙. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕
๑๐. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗
๑๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙
๑๒. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐
๑๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑
๑๔. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๓๔
๑๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔
๑๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย โดยเน้นศึกษาจากรัฐธรรมนูญฉบับสำคัญที่เป็นตัวแทนของรัฐธรรมนูญทั้งหมด ๕ ฉบับได้แก่

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒
๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗
๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔
๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้ง ๕ ฉบับที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์นำมาศึกษาอย่างเป็นหลักในงานวิจัยนี้มีความสำคัญที่สามารถเป็นตัวแทนของรัฐธรรมนูญทั้งหมดได้เนื่องจากมีความเหมาะสมตามเกณฑ์ดังนี้

ก. เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้ง ๕ ฉบับ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร

ข. เป็นรัฐธรรมนูญที่มีระยะเวลาต่างกับรัฐธรรมนูญฉบับอื่นเป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ตัดสินใจให้เป็นหลักในการศึกษา
วิเคราะห์ทั้ง ๕ ฉบับ มีระยะเวลาต่างกันดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ กับ รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรที่มีระยะเวลาห่างกัน ๑๗ ปี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มีระยะเวลาห่างจากฉบับพ.ศ.
๒๔๘๒ เป็นเวลา ๒๕ ปี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มีระยะเวลาห่างจาก
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ เป็นเวลา ๑๗ ปี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีระยะเวลาต่างกับรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ เพียง ๖ ปี แต่เนื่องจากเป็นฉบับล่าสุดจึงได้นำมา
ตีความด้วย

ทั้ง ๕ ฉบับนี้มีความสำคัญตามเกณฑ์ข้อที่ ๒ ดังนี้

เหตุที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ สามารถเป็นตัวแทนของ
การศึกษาในครั้งนี้ทั้ง ๆ ที่มีระยะเวลาห่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๔๘๒ เป็นเวลา ๒๕ ปีนั้นเป็นเพราะในช่วงเวลาดังแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๒ จนถึงปีที่ครบ ๑๗ ปี คือพุทธศักราช ๒๕๐๕ นั้นไม่ปรากฏรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ในพุทธศักราช ๒๕๐๕ และในช่วงเวลาดังแต่ ๒๔๘๒ ถึง ๒๕๑๗ นั้นแม้ว่าจะ
ปรากฏรัฐธรรมนูญหลายฉบับ แต่เป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๔๗๕ ไม่ใช่ฉบับถาวร ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช
๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๘๕ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีรัฐธรรมนูญฉบับที่
ประกาศใช้ฉบับอื่น ได้แก่ ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งมีใช่เป็น
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรมิใช่รัฐธรรมนูญฉบับถาวร แต่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่
ประกาศใช้ระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร

ค. เป็นฉบับที่มีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นฉบับที่ร่างขึ้นในช่วงเวลาที่เกิด
เหตุการณ์สำคัญ มีความคิดทางการเมืองแตกต่าง หรือเปลี่ยนแปลง เป็นฉบับถาวรที่มีการแก้ไข
เพิ่มเติมตามมามาก รัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ได้นำมาศึกษาเป็นหลักนั้นมีความสำคัญดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕

มีความสำคัญในด้านที่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรฉบับแรกของไทย มีเหตุการณ์สำคัญคือ เป็นฉบับถาวรฉบับแรกหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นฉบับที่ร่างขึ้นในช่วงเวลาที่มีความคิดทางการเมืองต่างไปจากเดิม และมีการแก้ไขเพิ่มเติมตามมาอีกหลายครั้ง การแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งนั้นประกาศใช้หลายฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๘๓ รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๘๕ ฉบับถัดมาเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจากฉบับแรก คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๘๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ จึงเป็นฉบับที่สำคัญยิ่งที่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรฉบับแรก และมีการแก้ไขเพิ่มเติมตามมามาก

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒

มีความสำคัญในด้านที่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เป็นรัฐธรรมนูญที่ร่างโดยสมาชิกสภาว่าง รัฐธรรมนูญเป็นฉบับแรก เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดที่ออกหลังจากการใช้ปฏิญญาสากลของสหประชาชาติ (วิญญู เครื่องาม, ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐) และเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่^{เกิด}ระงับสงครามโลกครั้งที่ ๒

๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๖

มีความสำคัญในด้านที่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรที่ร่างหลังเหตุการณ์สำคัญ คือ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ จึงจัดเป็นฉบับที่ร่างขึ้นในช่วงเวลาที่มีความคิดทางการเมืองต่างไปจากเดิม ก่อนหน้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีรัฐธรรมนูญหลายฉบับทั้งฉบับชั่วคราว และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมและมีความสำคัญมากกว่าฉบับอื่น และ “เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้รับสมญาว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด^{ในสมัยนั้น}” (อักษราทร จุฬารัตน์, ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔

^๑ ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งเป็นสมัยจอมพลแปลก พิบูลย์สงคราม ได้มี “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การปรับปรุงตัวอักษรไทย” ขึ้นให้ใช้สระและพยัญชนะในภาษาไทยขึ้นใหม่ ประกาศณะ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

เป็นฉบับที่ร่างขึ้นหลังจากเกิดเหตุการณ์รัฐประหารครั้งสำคัญของประเทศไทย และเรียกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือ รสช. ซึ่งรสช. ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นหลังจากยึดอำนาจและเป็นช่วงเวลาที่ยากลำบากทางการเมืองต่างไปจากเดิม

๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มีความสำคัญในด้านที่เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรฉบับล่าสุดไทยมีเหตุการณ์สำคัญคือเป็นฉบับที่มีสมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ร่าง และเป็นรัฐธรรมนูญที่ถือว่าเป็นฉบับประชาชนฉบับแรกของประเทศไทย รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสำคัญยิ่ง ดังที่ปรากฏว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๖)พุทธศักราช ๒๕๓๕ กล่าวถึงเหตุผลในการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ไว้ในหมายเหตุท้ายร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖)พุทธศักราช ๒๕๓๕ ว่า

“เหตุผลในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดให้มีวิธีการจัดทำรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ทั้งฉบับเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมือง โดยให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหลายสาขาอาชีพเป็นองค์กรในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองขึ้นใหม่ให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุมัติรัฐธรรมนูญโดยการออกเสียงประชามติได้ด้วย ทั้งนี้ โดยยังคงรักษาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขไว้ตลอดไป จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นหลักในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังจำกัดขอบเขตการศึกษาวิจัยที่เฉพาะภาษาของตัวบทกฎหมายของรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ไม่ศึกษาภาษาที่ปรากฏในคำปรัารกของรัฐธรรมนูญ

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑.๕.๑ ทำให้ทราบลักษณะภาษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

๑.๕.๒ ทำให้ทราบลักษณะภาษาเหมือนและแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย

๑.๕.๓ เป็นแนวทางในการใช้ภาษาเพื่อร่างหรือแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไป

๑.๖ อักษรย่อที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้อักษรย่อดังนี้

พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ ใช้อักษรย่อว่า
พรบ ๒๔๗๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ใช้อักษรย่อว่า รธน

๑.๗ คำศัพท์เฉพาะและคำจำกัดความศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

คำเชื่อมพันธะ หมายถึง คำเชื่อมที่ปรากฏหน้าอนุประโยคไม้อิสระ “ที่ ซึ่ง อัน ถ้า
หาก เมื่อ ในเมื่อ”

คำเชื่อมสมภาค หมายถึง คำเชื่อมที่ปรากฏระหว่างอนุประโยคอิสระ ได้แก่ “และ แต่
หรือ”

คำแสดงทัศนภาวะสัญญา (epistemic modality) หมายถึง คำแสดงทัศนภาวะที่มีความ
ความหมายในบริบทของความหมายคาดคะเน เช่น “น่าจะ”

คำแสดงทัศนภาวะปริพัตถ์ (deontic modality) หมายถึง คำแสดงทัศนภาวะที่มีความ
ความหมายในบริบทของความหมายว่าเป็นหน้าที่อันจำเป็น หรือหน้าที่อันควร หรือ หน้าที่อัน
กำหนด หรือความสามารถ เช่น “ต้อง ควร พึง ย่อม อาจ”

ประโยคพื้นฐาน หมายถึง ประโยคที่ไม่มีอนุประโยค ไม่ว่าจะ เป็นอนุประโยคอิสระ หรือ
อนุประโยคไม้อิสระ ประกอบอยู่ด้วย

ประโยคกริยาเดียว หมายถึง ประโยคพื้นฐานที่มีหน่วยกริยา ๑ หน่วย มีหน่วยนาม ๑
หน่วย หรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริม และ/หรือ หน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ประโยคหลายกริยา หมายถึง ประโยคพื้นฐานที่มีหน่วยกริยามากกว่า ๑ หน่วย หน่วยกริยาเหล่านั้นอาจเรียงติดต่อกัน หรือเป็นหน่วยกริยาที่มาเรียงรวมกันและมีหน่วยนามอื่นแทรกในระหว่าง

ประโยคที่มีอนุประโยคอิสระ หมายถึง ประโยค ๑ โครงสร้าง เป็นโครงสร้างที่มีองค์ประกอบเป็นอนุประโยคที่ทุกส่วนอาจปรากฏตามลำดับได้มาประกอบกันเป็น ๑ โครงสร้างประโยค โดยมีคำเชื่อมสมภาค เชื่อมในระหว่าง

ประโยคที่มีอนุประโยคไม่อิสระ หมายถึง ประโยค ๑ โครงสร้าง เป็นโครงสร้างประโยคที่มีอนุประโยคอย่างน้อยหนึ่งส่วนเข้าไปทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยค โดยมีคำเชื่อมพันธะ เชื่อมในระหว่าง

ประโยคสหสัมพันธ์ หมายถึง ประโยคที่ต้องปรากฏคู่กันเสมอในแบบประโยค ...ใด ... นั้น จำแนกได้ ๒ ลักษณะ คือ โครงสร้างประโยคสหสัมพันธ์แท้ และ โครงสร้างประโยคสหสัมพันธ์เทียม

ประโยคสหสัมพันธ์แท้ หมายถึง ประโยคที่มีการปรากฏโครงสร้างคู่ขนาน แบบ ...ใด ... นั้น ปรากฏด้วยกันเสมอ

ประโยคสหสัมพันธ์เทียม หมายถึง ประโยคที่มีการปรากฏโครงสร้างคู่ขนาน แบบ ...ใด แต่มีการละ องค์ประกอบ...นั้น ไว้ในฐานะที่เข้าใจ

ประโยคกรรม หมายถึง ประโยคกรรมที่มีการเรียงลำดับคำโดยมีกรรมของประโยคนั้น นำหน้าหน่วยกริยาและเป็นประธานของประโยค และ โครงสร้างที่มีตัวบ่งชี้กรรมวางได้แก่คำว่า ถูก ได้รับ นำหน้ากริยา ปรากฏอยู่ในโครงสร้างประโยคที่มีลักษณะทั่วไป

ประโยคคำสั่ง “ให้” หมายถึง ประโยคที่แสดงการสั่งโดยปรากฏคำว่า “ให้” ที่แสดงการสั่งให้ปฏิบัติในโครงสร้างประโยคนั้น

ประโยคเน้นเรื่อง หมายถึง ประโยคที่มีหน่วยทางภาษาที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้นของโครงสร้างประโยค หน่วยทางภาษานี้ไม่ใช่หน่วยประธาน กริยาหลัก หรือกรรมของประโยค

แต่เป็นหน่วยทางภาษาที่มีลักษณะการเน้นสื่อความเป็นพิเศษ และปรากฏอยู่ในโครงสร้างประโยค
ทั่วไป

นามวลีแปลง คือ นามวลีที่เกิดจากการนำคำว่า การ ความ นำหน้ากริยาเพื่อทำให้กริยา
นั้นเป็นนาม

สำนวนภาษา หมายถึง ถิ่นสาของภาษาในด้านการใช้คำ การสร้างประโยค การใช้สำนวน
และการใช้ภาษาแบบต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำนวน หมายถึง หมายถึง ถ้อยคำที่มักปรากฏใช้ในบริบทของรัฐธรรมนูญซึ่งบางครั้ง
อาจจะแตกต่างจากภาษาที่ใช้เป็นปกติทั่วไป

อนุประโยคอิสระ หมายถึง อนุประโยคที่^{ส่วน}ทุกอาจปรากฏตามลำพังได้

อนุประโยคไม่อิสระ หมายถึง อนุประโยคที่ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้

โครงสร้างประโยคกรรม หมายถึง โครงสร้างประโยคกรรมที่มีการเรียงลำดับคำโดยมี
กรรมของประโยคนั้นนำหน้าหน่วยกริยาและเป็นประธานของประโยค และ โครงสร้างที่มีตัว
บ่งชี้กรรมวางกได้แก่คำว่า ถูก ได้รับ นำหน้ากริยา ปรากฏอยู่ในโครงสร้างประโยคที่มีลักษณะ
ทั่วไป ส่วนตัวบ่งชี้กรรมวางก หมายถึง คำว่า ถูก ได้รับ ที่ปรากฏนำหน้ากริยาทำให้กริยานั้น ๆ
เป็นกริยากรรมวางก

โครงสร้างประโยคเน้นเรื่อง หมายถึง โครงสร้างประโยคที่มีหน่วยทางภาษาที่ปรากฏ
อยู่ในตำแหน่งต้นของโครงสร้างประโยค หน่วยทางภาษานี้ไม่ใช่หน่วยประธาน กริยาหลัก
หรือกรรมของประโยค แต่เป็นหน่วยทางภาษาที่มีลักษณะการเน้นสื่อความเป็นพิเศษ และปรากฏ
อยู่ในโครงสร้างประโยคทั่วไป